

АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
АДДЗЯЛЕННЕ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫ

НАВУКОВАЯ СЕСІЯ
БЕЛАРУСЬ: ГІСТАРЫЧНЫ ЛЁС НАРОДА
І КУЛЬТУРЫ

16—17 лістапада 1994 г.

Запрашальны білет і праграма

Мінск

Запрашаем Вас прыняць удзел у навуковай сесіі Аддзялення гуманітарных навук Акадэміі навук Беларусі, якая адбудзецца 16—17 лістапада 1994 г. у Акадэміі навук Беларусі.

Рэгістрацыя ўдзельнікаў:

16 лістапада 1994 г. з 9.30 да 10 гадзін па адрасу:
проспект Ф. Скарыны, 66, галоўны корпус АНБ, 2-і паверх.
17 лістапада 1994 г. з 9.00 да 9.30 — па секцыях.

Рэгламент работы сесіі:

даклад на пленарным пасяджэнні — да 25 хвілін;
даклад на пасяджэнні секцыі — да 15 хвілін.

Тэлефоны для даведак:

30—58—23 БАНЬКО Васіль Канстанцінавіч
39—48—69 КОЦАЛЕУ Міхаіл Клаўдзевіч

Заўвага: у праграму і рэгламент сесіі могуць быць унесены ўдакладненні і дапаўненні.

ПРАГРАМА НАВУКОВАЙ СЕСІ

16 лістапада 1994 г. 10.00

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(вялікая канферэнц-зала АНБ, праспект Ф. Схарыны, 66, 2-і паверх)

АДКРЫЦЦЕ СЕСІ

Уступнае слова

ЛЫЧ Г. М., акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук Акадэміі навук Беларусі

ДАКЛАДЫ:

Гістарычны вопыт беларускага народа: вывучэнне і выкарыстанне.

КАСЦЮК М. П., член-карэспандэнт АН Беларусі

Нацыянальныя духоўныя традыцыі і беларуская ідэя

МАЙХРОВІЧ А. С., доктар філасофскіх навук

Беларуская традыцыйная культура як феномен еўрапейскай цывілізацыі

ПІЛІПЕНКА М. Ф., член-карэспандэнт АН Беларусі

Філасофія нацыянальнага жыцця ў беларускай літаратуры пачатку XX ст.

КАВАЛЕНКА В. А., акадэмік АН Беларусі

Моўныя кантакты перыяду фарміравання і развіцця беларускай народнасці

БУЛЫКА А. М., член-карэспандэнт АН Беларусі

Вяўленчае мастацтва Беларусі XIX—пач. XX стст.

ДРОБАЎ Л. Н., доктар мастацтвазнаўства

Перапынак з 13.00 да 14.30.

16 лістапада 1994 г. 14.30—17.45

17 лістапада 1994 г. 9.30—13.00

Секцыя 1. ЭТНАКУЛЬТУРНЫЯ ПРАЦЭСЫ НА ТЭРЫТОРЫІ БЕЛАРУСІ СТАРАЖЫТНАЙ І РАННЕСЯРЭДНЯВЕЧНАЙ ЭПОХІ

(Інстытут філасофіі і права АНБ, вул. Сурганава, 1, к. 2, 8-ы паверх, зала пасяджэнняў)

Кіраўнік:

член-карэспандэнт АН Беларусі Піліпенка М. Ф.,

доктар гістарычных навук Штыхаў Г. В.

Сакратар:

кандыдат гістарычных навук Гаецкая І. У.

ДАКЛАДЫ:

Праблема гісторыі насельніцтва Беларусі ў кантэксце паходжання славянскіх народаў.

ШТЫХАЎ Г. В., доктар гістарычных навук

Славянскі свет і старажытная гісторыя народаў Еўропы (па археалагічных крыніцах Беларусі)

ПОБАЛЬ Л. Д., доктар гістарычных навук

Індаеўрапейская спадчына ў культуры беларусаў.

ІСАЕНКА У. Ф., кандыдат гістарычных навук

- Этнакультурная сітуацыя ў беларускім Падзвінні ў эпоху жалезнага веку.
ЕГАРЭЙ ЧАНКА А. А., кандыдат гістарычных навук
 Этнічныя абставіны на Беларусі ў пач. II тыс. н. э. (новыя археалагічныя дадзеныя).
ДУЧЫЦ Л. У., кандыдат гістарычных навук
 Этнічныя працэсы ў заходніх землях Русі
ЗАГАРУЛЬСКИ Э. М., доктар гістарычных навук
 Беларусы на раннім этапе славянскай супольнасці.
МІРОНЧЫКАЎ Л. Ц., кандыдат гістарычных навук
 Культура Полацка X—XI стст.
ТАРАСАЎ С. В., кандыдат гістарычных навук
 Матэрыяльная культура Беларусі XII—XVII стст. у агульнаеўрапейскім кантэксце.
ГАНЕЦКАЯ І. У., кандыдат гістарычных навук
 Некаторыя дыскусійныя пытанні этнагенезу беларусаў у IX—XIV стст.: спроба крытычнага аналізу.
НАСЕВІЧ В. Л., кандыдат гістарычных навук
 Старажытная духоўнасць у лютэарку сучаснай свядомасці.
ЕВАРОЎСКИ В. Б., кандыдат філасофскіх навук
 Гісторыя яцвяжскага (заходнепалескага) пытання.
ЦЕРАШКОВІЧ П. У., кандыдат гістарычных навук

16 лістапада 1994 г. 14.30—17.45
 17 лістапада 1994 г. 9.30—13.00

Секцыя 2 ВА ЁМОВАХ СУПРАЦЬСТАЯННЯ: УСХОД—ЗАХАД XIII—XVIII стст.

(Інстытут эканомікі АНБ, вул. Сурганава, 1, корп. 2,
 Ц-ы паверх, зала пасаджэнняў)

Кіраўнікі:

кандыдат гістарычных навук **Лойка П. А.**,
 кандыдат філалагічных навук **Чамярыцкі В. А.**

Сакратар: **Іванова Л. С.**

ДАКЛАДЫ:

Уплыў войнаў і сацыяльна-палітычных канфліктаў у ВКЛ на этнасацыяльныя развіццё беларусаў.

ЛОЙКА П. А., кандыдат гістарычных навук

Нацыяналістычная беларусізацыя гісторыі Вялікага княства Літоўскага.

СПЫРДОНАУ М. Ф., кандыдат гістарычных навук

Хрысціянская царква ў Беларусі на фоне супрацьстаяння Усходу і Захаду.

ПАЛУЦКАЯ С. В., кандыдат гістарычных навук

Гістарычны лёс Смаленскай зямлі ў XIV—XV стст.

ЛАСТОЎСКИ Г. А.

Абарачэнне рубля на тэрыторыі Беларусі (да Люблінскай уніі 1569 г.)

БЕКЦІНЕВУ Ш. І., кандыдат гістарычных навук

Лёс імя Скарыны як сімвал лёсу Беларусі.

АГІЕВІЧ У. У., кандыдат гістарычных навук

Аktуальныя праблемы сучаснага скарызнаства.

ЧАМЯРЫЦКИ В. А., кандыдат філалагічных навук

Беларусь паміж Усходам і Захадам: станаўленне палітычнага менталітэту ў XIII—XIV стст.

ПАДОКШЫН С. А., доктар філасофскіх навук

- Залаты век старабеларускай мовы (моватворчасць Ф. Скарыны).
ЯСКЕВІЧ А. А., кандыдат філалагічных навук
 Да пытання развіцця духоўнай культуры ў гарадах і мястэчках Беларусі XVI—XVII стст.
ІВАНОВА Л. С.
 Культура Беларусі 2-й пал. XVIII ст.: праблемы і персецктывы даследаванняў.
КУЗНЯВВА С. А., кандыдат філалагічных навук
 Праблема этнічнай адаптацыі і гістарычны лёс беларусаў.
МІКУЛІЧ Т. М., кандыдат гістарычных навук
 Беларускі менталітэт: вытокі і гістарычная эвалюцыя.
ДУБЯНЕЦКІ Э. С.
 Гістарычны лёс татараў Цэнтральнай Еўропы.
КАНАПАЦКІ І. Б., кандыдат гістарычных навук

16 лістапада 1994 г. 14.30—17.45

17 лістапада 1994 г. 9.30—13.00

Секцыя 3. ПАД УЛАДАЙ РАСІЙСКАЙ ІМПЕРЫІ:

КАНЕЦ XVIII ст. — 1917 г.

(Інстытут гісторыі АНБ, вул. Скарыны, 1, 2-і паверх, зала пасяджэнняў, пакой 223)

Кіраўнікі:

доктар гістарычных навук **БІЧ М. В.**,

доктар філасофскіх навук **МАЙХРОВІЧ А. С.**

Сакратар: **ФЛАТАВА А. М.**

ДАКЛАДЫ:

Ад ідэі аднаўлення Рэчы Паспалітай да барацьбы за стварэнне незалежнай Беларускай дзяржавы. Канец XVIII ст. — 1918 г.

БІЧ М. В., доктар гістарычных навук

Канфесійнае становішча на Беларусі ў канцы XVIII—пач. XX стст. (Гістарыяграфія праблемы).

ГРЫГОР'ЕВА В. В., кандыдат гістарычных навук, **ФЛАТАВА А. М.**

Праблемы гісторыі дваранства Беларусі ў айчынай і замежнай гістарыяграфіі.

ЖЫТКО А. П., кандыдат гістарычных навук

Беларускі этнас у XVIII—пачатку XX стст.: дынаміка колькасці і рассяленне.

НАСЫТКА Я. П.

Станаўленне беларускай нацыі (1-я пал. XIX ст.).

СМЯХОВІЧ М. У., кандыдат гістарычных навук

Праблема секулярызацыі царкоўных уладанняў на Беларусі і яе вырашэнне: царкiмi ўрадам, у канцы XVIII—пач. XX стст.

СОСНА У. А., кандыдат гістарычных навук

Інтэлігенцыя і працэсы этнакультурнага развіцця Беларусі (XIX—пач. XX стст.).

КАХАНОЎСКИ А. Г., кандыдат гістарычных навук

Пачатак фарміравання грамадзянскага соцыуму Беларусі. 2-я палова XIX ст.

САКАЛОВА М. А.

Да пытання эміграцыі беларусаў у канцы XIX—пач. XX стст.

МАЛЕНКА Л. І., кандыдат мастацтвазнаўства

Развіццё культурных традыцый беларускага горада ў XIX ст.

БРЛЯВІНА В. М., кандыдат мастацтвазнаўства

Праблемы станаўлення выдавецкай справы на Беларусі. (Па матэрыялах выставаў друку канца XIX—пач. XX стст.)

КІШТЫМАЎ А. Л.

Невядомыя старонкі гісторыі беларускага тэатра.

НЯФЁД У. І, член-карэспандэнт АН Беларусі

Тэатральнае мастацтва Беларусі XIX ст: да праблемы станаўлення нацыянальнай тэатральнай культуры.

ГРЫБАЙЛА В. А.

Народныя веды беларусаў у канцы XIX—пач. XX стст.

МІНЬКО Д. І, кандыдат гістарычных навук

Эвалюцыя працоўнай абраднасці беларускага народа XIX—XX стст.

БАЦЯЕЎ В. Ф., кандыдат гістарычных навук

Змены ў беларускай народнай кулінарыі ў XIX—пач. XX стст.

НАВАГРОДСКІ Т. А.

М. В. Доўнар-Запольскі і станаўленне беларускай ідэі.

ЛІС А. С., кандыдат філалагічных навук

К. Калайдовіч як першы даследчык беларускай мовы.

ПРЫГОДЗІЧ М. Р., кандыдат філалагічных навук

16 лістапада 1994 г. 14.30—17.45

17 лістапада 1994 г. 9.30—13.00

Секцыя 4. НАРОД БЕЛАРУСІ Ў САВЕЦКІ ПЕРЫЯД

(Інстытут гісторыі АНБ, вул. С. Трышкі, 1, 4-ы паверх, вялікая канферэнц-зала)

Кіраўнікі:

доктар гістарычных навук МІХНЮК У. М.,

доктар гістарычных навук НАВІЦКІ У. І.

Сакратар: кандыдат гістарычных навук Васілеўская Н. У.

ДАКЛАДЫ:

Дэбеларусізацыя на апошнім этапе сталіншчыны (май 1945—сакавік 1953 г.)

ЛЫЧ Л. М., доктар гістарычных навук

Дынаміка насельніцтва Беларусі ў палітычных і гістарычных зменах XX ст.

РАКАЎ А. А., доктар эканамічных навук

Даровавольніцкая інтэлігенцыя і савецкая ўлада. (Праблемы ўзаемаадносін)

ВАСІЛЕЎСКАЯ Н. У., кандыдат гістарычных навук

Беларуская культура ў перыяд усталявання і ўзмацнення сталінскай таталітарнай сістэмы (30-я — пачатак 40-х гадоў)

НАВІЦКІ У. І., доктар гістарычных навук

Да пытання аб гісторыі беларускай дзяржаўнасці: XX стагоддзе.

ЮФЕ Э. Р., доктар гістарычных навук

Беларускі нацыянальны рух ад снежня 1917 да лютага 1918 г.

МАЗЕЦ В. Г.

Генацыд супраць беларускай інтэлігенцыі (20—30-я гады)

ПАУЛАЎ Я. С., доктар гістарычных навук

Кулацтва: да пытання аб змесце паніжэння.

САРОКІН А. М., доктар гістарычных навук

Рэпрэсіі савецкай улады супраць сялянства Беларусі ў 30-я гады (стан вывучэння праблемы)

МЕЛЬЯНКОЎ Г. С.

Рэпрэсіі супраць шарквы як сродак зніжэння духоўнасці народа. 1917—1941 гг.

УРУБЛЕЎСКІ А. П., кандыдат гістарычных навук

Рэпрэсіі супраць нацыянальных меншасцей у Беларусі падчас вайшчыны.

МІКУЛА Я. І, кандыдат гістарычных навук, ЖУК В. М.

Знішчэнне ваенных кадраў у Беларускай асобай ваеннай акрузе ў 1937—1938 гг.

ЖУК В. М.

Беларускае пытанне ў кантэксце падзей 2-й сусветнай вайны.

ЛІТВІН А. М., кандыдат гістарычных навук

Прычыны абвастрэння праблемы міжнацыянальных адносін ва ўмовах суверэнізацыі рэспублік былога СССР.

АФОНІН Ю. І., кандыдат гістарычных навук

Адраджэнне традыцый дабрачыннасці і міласэрнасці ў Беларусі (гісторыя, вопыт, шляхі развіцця).

ГРЫГОР'ЕЎ Г. А., кандыдат гістарычных навук

Антыгітарызм пад маскай Адраджэння.

ПЕТРЫКАЎ П. Ц., член-карэспандэнт АН Беларусі

Масавое перасяленне насельніцтва Гомельскай і Магілёўскай абласцей у сувязі з Чарнобыльскай катастрофай.

МАРЧАНКА І. Я., член карэспандэнт АН Беларусі

Увасабленне форм беларускай дзяржаўнасці ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

КРУТАЛЕВІЧ В. А., доктар юрыдычных навук

Культурныя навацы як перадумова выжывання беларускага народа ва ўмовах тэхнагеннай цывілізацыі.

ЛУКАШЭВІЧ У. К., доктар філосафскіх навук

Працэсы раздзяржаўлення эканомікі і фінансавай стабілізацыі на Беларусі ў 20-я гады.

ПРЫЦ В. І., кандыдат эканамічных навук

Адлюстраванне ў эканамічнай думцы Беларусі 20-х гадоў праблем фінансавай палітыкі.

БУСЬКО В. М., кандыдат эканамічных навук

Праблемы вяртання іншамоўнай спадчыны.

МАРХЕЛЬ У. І., кандыдат філалагічных навук

Беларуская фалькларыстыка 20—30-х гадоў у сучасным асвятленні.

ФЯДОСІК А. С., доктар філалагічных навук.

Этнаканфесіянальныя працэсы на Беларусі ў XX ст.

КАСПЯРОВІЧ Г. І., кандыдат гістарычных навук

Рыгор Кобец — драматург і тэатральны дзеяч: новыя старонкі жыцця і творчасці.

ЛЯВОНАВА Л. А.

16 лістапада 1994 г. 14.30—17.45

17 лістапада 1994 г. 9.30—13.00

Секцыя 5 У ЧАС РАДЫКАЛЬНЫХ ПЕРАЎТВАРЭННЯЎ.

(Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору АНБ, вул. Сурганава, 1, корп. 2, 3-і паверх, зала пасяджэнняў).

Кіраўнікі:

акадэмік АН Беларусі **БАБОСАЎ Я. М.**,

доктар гістарычных навук **ЛЫЧ Л. М.**

Сакратар: **БАНЬКОВ В. В.**

ДАКЛАДЫ:

Дынаміка рэлігійнасці ў постсацыялістычнай Беларусі.

БАБОСАЎ Я. М., акадэмік АН Беларусі

Шлях да грамадзянскага сацыюма: афіцыйныя намінацыі і масавая свядомасць.

ШАВЕЛЬ С. А., доктар сацыялагічных навук

Перспектывы развіцця культуры Рэспублікі Беларусь.

ДАРАШЭВІЧ Э. К., доктар філосафскіх навук

Роля прадпрыэмальніцтва ў сацыяльна-эканамічным аднаўленні Рэспублікі Беларусь.

ЛУЧАНОК А. І., кандыдат эканамічных навук

Баланс сацыяльна-эканамічных і палітычных сіл у Рэспубліцы Беларусь.

ВАСЮЧОНАК Л. П., кандыдат эканамічных навук

Да пытання аб суадносінках рэлігійнай і этнічнай супольнасцей.

ЦІТАВЕЦ А. А., кандыдат філасофскіх навук

Праблема развіцця беларускага этнасу ў кантэксце гісторыі культуры.

КРАЎЦЭВІЧ А. К., кандыдат гістарычных навук

Этнасацыяльная ідэнтыфікацыя насельніцтва ў беларуска-польскім памежжы.

РУСЕЦКАЯ В. І., доктар сацыялагічных навук

Навука і культура: дынаміка змянення статуса і функцый навукі ў кантэксце культуры.

БАНЬКО В. К., кандыдат філасофскіх навук

Гісторыя ў вобразах кінаэкрана (чалавек і прырода ў беларускім кіно).

НЯЧАЙ В. Ф., доктар мастацтвазнаўства

Гісторыя вачыма кінадакументаў.

КРАСІНСКІ А. Я., доктар мастацтвазнаўства

Сучасныя тэатральныя рэформы: вопыт, праблемы, перспектывы.

СМОЛЬСКІ Р. Б., доктар мастацтвазнаўства

Тэатральная крытыка і праблемы развіцця беларускага сцэнічнага мастацтва.

ГАРОБЧАНКА Т. Я., кандыдат мастацтвазнаўства

Беларускае выяўленчае мастацтва на шляху ад савецкага да нацыянальнага.

ЖУК В. І., кандыдат мастацтвазнаўства

Праблема адрэджэння традыцыйнай мастацкай культуры Палесся (па матэрыялах дзяржаўнай праграмы).

САХУГА Я. М., кандыдат мастацтвазнаўства

Этнічная свесасаблівасць развіцця традыцыйных форм народнабытавой культуры беларусаў на сучасным этапе (святкі і абрады).

КУХАРОНАК Т. І., кандыдат гістарычных навук

Рэліквіі беларускага народа: пошукі і знаходкі.

БАНЬКО В.

Тысячагадовая традыцыя — незанятрабаваная спадчына.

САНЬКО С. І.

Гістарычны працэс развіцця беларускага музычна-тэатральнага мастацтва і праблемы сучаснасці.

КУЛЯШОВА Г. Р., доктар мастацтвазнаўства

Актуалізацыя традыцыйнай культуры на сучасным этапе.

КРУК І. І., кандыдат філалагічных навук

Беларуская нацыянальная тэрміналогія: некаторыя пытанні фарміравання і сучаснага стану.

КРАСНЕЙ В. П., кандыдат філалагічных навук

Фундаментальныя і прыкладныя задачы беларускай лексікаграфіі.

ШЧЭРБІН В. К., кандыдат філалагічных навук

Дзяржаўнасць беларускай мовы: адносіны ў грамадстве.

НЯМКЕВІЧ І. В., кандыдат гістарычных навук

17 лістапада 1994 г. Пачатак 14.30

ЗАКЛЮЧНАЕ ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(вялікая канферэнц-зала Акадэміі навук Беларусі, праспект Ф. Скарыны, 66, 2 і паверх)

Інфармацыя аб выніках працы секцыяў